

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือครูใหญ่ชายโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑๘๒ คน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ๓ คน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดขอนแก่น ๑๘๕ คน โรงเรียนประถมศึกษาที่ครูใหญ่บังคับบัญชา เปิดทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ จำนวน ๑๔๗ โรงเรียน เปิดทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๗ จำนวน ๔๓ โรงเรียน และเปิดทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๗ จำนวน ๒ โรงเรียน

ครูใหญ่ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อแยกตามอายุแล้ว มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนครูใหญ่แยกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)
๕๑ - ๖๐	๓๕
๔๑ - ๕๐	๖๖
๓๑ - ๔๐	๕๔
๒๑ - ๓๐	๓๒
รวม	๑๘๒

จากตารางที่ ๑ จะเห็นว่า ครูใหญ่จำนวนมากที่สุด ๖๖ คน มีอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี และครูใหญ่น้อยที่สุด ๓๒ คน มีอายุระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี

ครูใหญ่เมื่อแยกตามระยะเวลาของการรับราชการครูตลอดมาจนถึงในขณะ
ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ จำนวนครูใหญ่แยกตามระยะเวลาของการรับราชการครู

ระยะเวลาของการรับราชการครู (ปี)	จำนวน (คน)
๔๑ ปีขึ้นไป	๒
๓๑ - ๔๐	๓๔
๒๑ - ๓๐	๕๐
๑๑ - ๒๐	๖๖
๑ - ๑๐	๔๐
รวม	๑๙๒

จากตารางที่ ๒ จะเห็นว่า ครูใหญ่จำนวนมากที่สุด ๖๖ คน รับราชการครู
มานาน ๑๑ - ๒๐ ปี ครูใหญ่ที่รับราชการครูมานาน ๔๑ ปีขึ้นไปมีเพียง ๒ คน

ครูใหญ่เมื่อแยกตามระยะเวลาที่ได้รับวุฒิครูสูงสุดมาแล้ว ในขณะที่ตอบแบบ-
สอบถาม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ จำนวนครูใหญ่แยกตามระยะเวลาที่ได้รับวุฒิครูสูงสุด

ระยะเวลาที่ได้รับวุฒิทางครูสูงสุด (ปี)	จำนวน (คน)
๔๑ ปีขึ้นไป	๑
๓๑ - ๔๐	๕
๒๑ - ๓๐	๑๑
๑๑ - ๒๐	๖๔
๑ - ๑๐	๑๑๒
รวม	๑๙๓

จากตารางที่ ๓ จะเห็นว่า ครูใหญ่จำนวนมากที่สุด ๑๑๒ คน ได้รับวุฒิครู
สูงสุดมานาน ๑ - ๑๐ ปี ครูใหญ่ที่ได้รับวุฒิครูสูงสุดมานาน ๔๑ ปีขึ้นไป มีเพียง ๑
คน

ครูใหญ่เมื่อแยกตามระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ในขณะที่ตอบ-
แบบสอบถาม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ จำนวนครูใหญ่แยกตามระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งครูใหญ่

ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งครูใหญ่ (ปี)	จำนวน (คน)
๔๑ ปีขึ้นไป	-
๓๑ - ๔๐	๑๐
๒๑ - ๓๐	๒๔
๑๑ - ๒๐	๔๘
๑ - ๑๐	๑๐๕
รวม	๑๘๗

จากตารางที่ ๔ จะเห็นว่า ครูใหญ่จำนวน ๑๐๕ คน ดำรงตำแหน่งครู-
ใหญ่มานาน ๑ - ๑๐ ปี ครูใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ตั้งแต่ ๑๑ ปี ขึ้นไป มีจำนวน
๘๓ คน

ครูใหญ่เมื่อแยกตามวุฒิครู ในขณะที่ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังแสดง
ในตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ จำนวนครูใหญ่แยกตามวุฒิครู

วุฒิครู	จำนวน (คน)
กศ.บ.	๓
ป.ม.	-
พ.ม.	๘๒
ป.กศ.สูง	๕
ป.ป.	๓
พ.ป.	๓๙
พ.กศ.	๑๑
ป.กศ.	๑๕
ว., พ., หรือ ป.	๓๔
รวม	๑๙๒

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า ครูใหญ่จำนวนมากที่สุด ๘๒ คน มีวุฒิ พ.ม. และเมื่อพิจารณาต่อไป พบว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา มีจำนวน ๑๐๒ คน และครูใหญ่ที่มีวุฒิตั้งแต่ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีจำนวน ๙๐ คน

๒. ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของครูใหญ่ที่ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งหมด ๔๓๒ คน เป็นชาย ๓๑๕ คน หญิง ๑๑๗ คน ซึ่งมีวุฒิครูต่าง ๆ ดังนี้

วุฒิ ป.กศ.สูง	๘๖ คน
วุฒิ ป.กศ.	๓๐๔ คน
วุฒิ ป.ป.	๔๒ คน

จะเห็นว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ส่วนใหญ่มีวุฒิ ป.กศ.

ความคิดเห็นของครูใหญ่

๑. ความคิดเห็นของครูใหญ่ ๑๘๒ คน เกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จ การศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

๑.๑ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับค่านิยมคุณภาพ

ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ทั้งหมดเกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพ
ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	บุคลิกภาพของครู	ค่าเฉลี่ย
๑.	แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับอาชีพครู	๔.๓๔
๒	กิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน	๔.๒๒
๓	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน	๔.๒๘
๔	ตรงต่อเวลา	๔.๑๖
๕	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๑๐
๖	มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์	๓.๙๘
๗	ทำงานมีระเบียบ ละเอียด รอบคอบ	๓.๘๕
๘	ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล	๓.๙๑
๙	ขยันหมั่นเพียร มีความอดทนในการทำงาน	๔.๐๒
๑๐	อุทิศเวลาในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้าของงาน	๓.๙๒
๑๑	มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อแก่เด็กนักเรียน เพื่อนครูและบุคคลอื่น	๔.๓๑
๑๒	ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในด้านศีลธรรม วัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น	๔.๑๕
๑๓	ครองชีพเหมาะสมกับฐานะ และสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น	๔.๑๓
๑๔	วางตัว และปรับปรุงตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และบุคคลอื่นในท้องถิ่น	๔.๑๔
๑๕	กระตือรือร้น หากความรู้ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	๔.๒๓
๑๖	มีความรอบรู้รอบตัว ทันต่อเหตุการณ์	๔.๑๐
๑๗	มีอุดมการณ์ และศรัทธาในอาชีพครู	๔.๒๑

จากตารางที่ ๒ จะเห็นว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจในระดับค่อนข้างมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นในเรื่อง "มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์" "ทำงานมีระเบียบ ละเอียกรอบคอบ" "ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล" และ "อุทิศเวลาในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้าของงาน " แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ดีและเป็นที่ยอมรับ

๑.๒ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับค่านิยม ความสามารถในการ
 การ

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ทั้งหมดเกี่ยวกับค่านิยม
 ความสามารถในการวิชาการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัด
 ครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการวิชาการของครู	ค่าเฉลี่ย
๑	เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียน การสอนระดับประถมศึกษา	๔.๐๖
๒	มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้อง	๔.๑๐
๓	มีความคิดริเริ่มจัดกิจกรรมในหลักสูตร นอกหลักสูตรให้ได้ผล	๓.๗๒
๔	มีความรู้ ความสามารถใช้หลักจิตวิทยาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	๓.๘๒
๕	มีความรู้ ความสามารถใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะวิชา	๓.๘๔
๖	มีความรู้ ความสามารถใช้หลักการเรียน การสอนที่เหมาะสมกับสภาพ- ของนักเรียนและโรงเรียน	๔.๐๒
๗	ศึกษาหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน	๓.๘๓
๘	ใช้หลักการแนะแนวในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน	๓.๗๘
๙	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓.๗๑
๑๐	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดความถนัดของนักเรียน	๓.๕๖
๑๑	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติ ความสนใจของ- นักเรียน	๓.๕๕
๑๒	สามารถใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์	๓.๗๖
๑๓	นำผลการทดสอบมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	๓.๗๗
๑๔	ได้ทำการวิจัยนักเรียนเพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	๓.๕๐
๑๕	เคยนำผลการวิจัยทางการศึกษามาปรับปรุงการเรียนการสอน	๓.๔๑
๑๖	มีความรู้ เข้าใจ แม่นยำ ในวิชาที่สอน	๔.๐๘
๑๗	สามารถคัดแปลงวิชาที่สอนให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น	๓.๘๑

จากตารางที่ ๗ จะเห็นว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่า ความรู้ ความสามารถใน-
วิชาการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจเกือบทุก-
ข้อ ยกเว้นในเรื่อง "ได้ทำการวิจัยนักเรียน เพื่อนำผลมาไขปรับปรุง การเรียน การ-
สอน" และ "เคยนำผลการวิจัยทางการศึกษามาปรับปรุงการเรียนการสอน" ซึ่งครูใหญ่
เห็นว่า มีความรู้ ความสามารถอยู่ในเกณฑ์พอใช้

๑.๓ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ทั้งหมดเกี่ยวกับด้านความรู้-ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย
๑	เตรียมการสอน ทำโครงการสอน บันทึกการสอนอย่างชัดเจนละเอียดและปฏิบัติได้จริง	๔.๐๐
๒	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่จะสอน จนมีความรู้กว้างขวางและแม่นยำ	๔.๐๑
๓	มีการจัดระเบียบและลำดับเนื้อหาวิชาที่จะสอน	๓.๙๓
๔	สามารถดัดแปลงและสัมพันธ์เนื้อหาวิชาให้เหมาะกับนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น	๓.๘๕
๕	สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน	๓.๙๕
๖	ใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของนักเรียนและลักษณะของวิชา	๓.๙๕
๗	ใช้วิธีสอนแบบครูบรรยาย	๓.๖๐
๘	ใช้วิธีสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิด เช่น สอนโดยวิธีแก้ปัญหา	๓.๙๑
๙	สอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	๓.๙๐
๑๐	สอนโดยเชื่อมโยงการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนและสภาพของสังคม	๓.๙๓
๑๑	สามารถเสนอบทเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่น่าสนใจของนักเรียน	๓.๙๗
๑๒	สามารถควบคุมดูแล และส่งเสริมนักเรียนจัดและร่วมกิจกรรมให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	๓.๘๐

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของครู	ค่าเฉลี่ย
๑๓	ปกครองชั้นโดยยึดหยุ่นตามสภาพการเรียนการสอน	๓.๘๗
๑๔	ควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด	๓.๗๒
๑๕	ตักเตือนและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ เพื่อนักเรียนกระทำผิด	๔.๐๘
๑๖	ส่งเสริมให้กำลังใจแก่นักเรียน	๔.๐๗
๑๗	สอนภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนท่องจำทฤษฎีของภาคปฏิบัติ	๓.๖๔
๑๘	มีความสามารถในการอธิบาย ยกตัวอย่างประกอบให้เห็นชัดเจน	๓.๘๗
๑๙	ใช้กระดานดำได้ถูกต้องเหมาะสม	๔.๔๑
๒๐	ให้นักเรียนจดบันทึกจากคำบอก หรือจากกระดานดำเป็นส่วนใหญ่	๓.๗๕
๒๑	สอนให้นักเรียนเข้าใจหลักการ กฎ สูตร ทฤษฎี เสียก่อน แล้วจึงให้ท่องจำ	๓.๘๑
๒๒	ใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสมกับลักษณะของวิชา และสภาพการเรียนการสอน	๓.๘๒
๒๓	มีความรู้ และสามารถผลิตอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	๓.๖๔
๒๔	เข้าใจปัญหา และสามารถแก้ปัญหาในวิชาที่สอน	๓.๘๒
๒๕	สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน	๓.๘๘
๒๖	ยอมรับผิดเมื่อตนเองสอนผิดพลาด	๔.๑๕
๒๗	มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้ง	๓.๘๖
๒๘	ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน	๓.๘๗
๒๙	มีความสามารถในการปรับปรุงสภาพห้องเรียน	๓.๗๖
๓๐	ผลการสอน	๓.๘๕

จากตารางที่ ๘ จะเห็นว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่า ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจเกือบทุกข้อ ในเรื่อง "ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่จะสอนจนมีความรูกร่างขวางและแม่นยำ" "ตักเตือนและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ เมื่อนักเรียนกระทำผิด" "ส่งเสริมให้กำลังใจแก่นักเรียน" "ใช้กระดานคำได้ถูกต้องเหมาะสม" และ "ยอมรับผิดเมื่อตนเองสอนผิดพลาด" ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี และพอใจในระดับค่อนข้างมาก

เรื่องที่ครูใหญ่เห็นว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูได้กระทำมาก คือ "สอนภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนทวงจำทฤษฎีของภาคปฏิบัติ" และ "ให้นักเรียนจับบันทึกจากคำบอก หรือจากกระดานคำเป็นส่วนใหญ่"

๑.๔ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ทั้งหมด เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครู	ค่าเฉลี่ย
๑	มีความรู้และเข้าใจในระเบียบข้อบังคับของข้าราชการครู	๔.๑๑
๒	มีความรู้และเข้าใจในงานบริหารการศึกษา	๓.๘๖
๓	ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	๔.๐๘
๔	มีความรู้ และสามารถปฏิบัติงานธุรการของโรงเรียน	๓.๘๖
๕	มีความรู้ และสามารถปฏิบัติงานสารบรรณ	๓.๖๔
๖	มีความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน	๓.๓๐
๗	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียน ทะเบียนต่าง ๆ ได้เรียบร้อย และสม่ำเสมอ	๓.๗๗
๘	สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับจัดวาง	๓.๘๘
๙	มีความรู้รับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๔.๐๘

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่า ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจเกือบทุกข้อ ในเรื่อง "มีความรู้และเข้าใจในระเบียบข้อบังคับของข้าราชการครู" "ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน" และ "มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย" ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจในระดับค่อนข้างมาก

ส่วนเรื่อง "มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน" ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้

๑.๕ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับค่านิยมมนุษย์สัมพันธ์

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ทั้งหมดเกี่ยวกับค่านิยมมนุษย์สัมพันธ์ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	มนุษย์สัมพันธ์ของครู	ค่าเฉลี่ย
๑	ได้เข้าร่วมประชุมปรึกษากับคณะครู	๔.๔๗
๒	แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมอย่างมีเหตุผล	๔.๐๘
๓	รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครู	๔.๓๐
๔	ปฏิบัติตามข้อตกลงของที่ประชุมด้วยความเต็มใจ	๔.๓๐
๕	ส่งเสริมให้ผู้อื่นเป็นครูที่ดี	๔.๑๒
๖	ช่วยเหลือ แนะนำเพื่อนครู ทั้งในค่านวิชาการและส่วนตัว	๓.๙๕
๗	พยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีในคณะครู	๔.๒๗
๘	เข้าใจในปัญหาของนักเรียนและ เข้ากับนักเรียนได้	๔.๑๘
๙	ให้ความอุปการะนักเรียนและบุคคลอื่นตามความสามารถ	๔.๐๕
๑๐	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองนักเรียน	๔.๐๗
๑๑	รับใช้ชุมชนตามความสามารถและความถนัด	๔.๐๓
๑๒	ใช้ความรู้ ความสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาของชุมชน	๓.๘๘
๑๓	วางแผนและจัดกิจกรรมในหลักสูตร เพื่อสนองความต้องการของชุมชน	๓.๖๕

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่ามีมนุษย์สัมพันธ์ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจในระดัปลดค่อนข้างมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นในเรื่อง "ช่วยเหลือ แนะนำเพื่อนครู ทั้งในค่านวิชาการและส่วนตัว" "ใช้ความรู้ ความสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาของชุมชน" และ "วางแผนและจัดกิจกรรมในหลักสูตร เพื่อสนองความต้องการของชุมชน" แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ดีและเป็นที่ยอมรับ

๑.๖ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในวิชาพิเศษ

ตารางที่ ๑๑ ร้อยละของครูใหญ่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความสามารถในการสอนวิชาพิเศษของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

วิชาพิเศษ	อันดับที่ ๑		อันดับที่ ๒		อันดับที่ ๓	
	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๕๕	๒๘.๖๕	๓๓	๑๗.๑๘	๒๓	๑๑.๘๘
๒. ศิลปศึกษา	๓๕	๑๘.๒๓	๔๔	๒๒.๕๒	๓๑	๑๖.๑๕
๓. ทัศนศึกษา	๒๖	๑๓.๕๔	๓๖	๑๘.๗๕	๓๑	๑๖.๑๕
๔. คนตรี	๘	๔.๖๘	๘	๔.๖๘	๒๒	๑๑.๔๖
๕. นาฏศิลป์	๔	๒.๐๘	๕	๒.๖๐	๑๕	๗.๘๑
๖. พลาณามัย	๕๗	๒๘.๖๘	๕๑	๒๖.๕๖	๓๘	๑๘.๗๘
๗. บรรณารักษ์	๑	๐.๕๒	๓	๑.๕๖	๕	๒.๖๐
๘. คหกรรมศาสตร์	๓	๑.๕๖	๓	๑.๕๖	๑๕	๗.๘๑
๙. ลูกเสือหรืออนุ- กาชาด	๒	๑.๐๔	๘	๔.๑๗	๑๒	๖.๒๕
รวม	๑๘๒	๑๐๐	๑๘๒	๑๐๐	๑๘๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่า ครูใหญ่ร้อยละ ๒๘.๖๘ เห็นว่า ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู มีความสามารถในการสอนวิชาพลาณามัยเป็นอันดับที่ ๑ ครูใหญ่ร้อยละ ๒๘.๖๕ เห็นว่า มีความสามารถในการสอนวิชาเกษตรกรรมเป็นอันดับที่ ๑ และครูใหญ่ร้อยละ ๑๘.๒๓ เห็นว่า มีความสามารถในการสอนวิชาศิลปศึกษาเป็นอันดับที่ ๑

ตารางที่ ๑๒ ร้อยละของครูใหญ่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ
ในวิชาชีพเฉพาะ ที่ครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูได้จัดทำ
ประโยชน์ให้แก่ชุมชน

วิชาชีพเฉพาะ	อันดับที่ ๑		อันดับที่ ๒		อันดับที่ ๓	
	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๘๑	๔๒.๑๙	๒๘	๑๔.๕๘	๒๓	๑๑.๙๘
๒. ศิลปศึกษา	๓๑	๑๖.๑๕	๓๒	๑๖.๖๓	๒๕	๑๓.๐๒
๓. หัตถศึกษา	๒๓	๑๑.๙๘	๓๕	๑๘.๒๓	๓๔	๑๗.๗๑
๔. คณิตศาสตร์	๑๔	๗.๒๙	๑๔	๗.๒๙	๒๔	๑๒.๕๐
๕. นาฏศิลป์	๑๓	๖.๗๓	๗	๓.๖๕	๑๔	๗.๒๙
๖. พละนาฏศิลป์	๑๑	๕.๖๓	๕	๒.๕๖	๒๗	๑๓.๖๖
๗. บรรณารักษ์	-	-	๔	๒.๐๘	๔	๒.๐๘
๘. คหกรรมศาสตร์	๘	๔.๑๓	๑๑	๕.๖๓	๑๗	๘.๕๕
๙. ลูกเสือและอนุ- กาชาด	๑๑	๕.๖๓	๘	๔.๑๓	๒๔	๑๒.๕๐
รวม	๑๙๒	๑๐๐	๑๙๒	๑๐๐	๑๙๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นว่า ครูใหญ่ร้อยละ ๔๒.๑๙ เห็นว่า ครูที่สำเร็จการ-
ศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูได้ใช้วิชาเกษตรกรรมทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนมากเป็นอันดับที่ ๑
ครูใหญ่ร้อยละ ๑๖.๑๕ เห็นว่า ได้ใช้วิชาศิลปศึกษาทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนมากเป็นอันดับ
ที่ ๑ และครูใหญ่ร้อยละ ๑๑.๙๘ เห็นว่า ได้ใช้วิชาหัตถศึกษาทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนมาก
เป็นอันดับที่ ๑

ตารางที่ ๑๓ ร้อยละของครูใหญ่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพที่ชุมชนต้องการให้ช่วยเหลือในกิจกรรมของชุมชน

วิชาชีพ	อันดับที่ ๑		อันดับที่ ๒		อันดับที่ ๓	
	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๑๒๖	๖๕.๖๑	๒๑	๑๐.๕๔	๑๐	๕.๒๑
๒. ศิลปศึกษา	๘	๔.๑๓	๑๓	๘.๘๕	๒๘	๑๕.๑๐
๓. ทัศนศึกษา	๑๘	๘.๘๐	๖๕	๓๓.๘๕	๓๖	๑๘.๓๕
๔. คนตรี	๖	๓.๑๓	๑๘	๘.๘๐	๑๘	๘.๘๐
๕. นาฏศิลป์	๔	๒.๐๘	๓	๑.๖๕	๑๒	๖.๒๕
๖. พละนามัย	๒๓	๑๑.๘๓	๓๘	๑๙.๓๘	๓๘	๒๐.๓๑
๗. บรรณารักษ์	-	-	๓	๑.๕๖	๘	๔.๑๓
๘. คหกรรมศาสตร์	๖	๓.๑๓	๑๓	๘.๘๕	๓๔	๑๗.๓๑
๙. ลูกเสือหรืออนุ- กาชาด	-	-	๕	๒.๖๐	๕	๒.๖๐
รวม	๑๘๒	๑๐๐	๑๘๒	๑๐๐	๑๘๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๓ จะเห็นว่า ครูใหญ่ร้อยละ ๖๕.๖๑ เห็นว่า วิชาที่ชุมชนต้องการให้ช่วยเหลือในกิจกรรมของชุมชนเป็นอันดับที่ ๑ คือวิชาเกษตรกรรม ครูใหญ่ร้อยละ ๑๑.๘๓ เห็นว่า วิชาพละนามัย เป็นวิชาที่ชุมชนต้องการให้ช่วยเหลือในกิจกรรมของชุมชนเป็นอันดับที่ ๑ และครูใหญ่ร้อยละ ๘.๘๐ เห็นว่า วิชาทัศนศึกษา เป็นวิชาที่ชุมชนต้องการให้ช่วยเหลือในกิจกรรมของชุมชนเป็นอันดับที่ ๑

ตารางที่ ๑๔ ร้อยละของครูใหญ่ที่ต้องการครูที่มีความรู้ ความสามารถในวิชา-
พิเศษ

วิชาพิเศษ	อันดับที่ ๑		อันดับที่ ๒		อันดับที่ ๓	
	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ	จำนวนครูใหญ่	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๖๔	๓๓.๓๓	๒๙	๑๕.๑๐	๑๒	๖.๒๕
๒. ศิลปศึกษา	๓๐	๑๕.๖๓	๒๗	๑๔.๐๖	๒๒	๑๑.๕๖
๓. หัตถศึกษา	๒๒	๑๑.๕๖	๔๘	๒๕.๐๐	๒๕	๑๓.๐๒
๔. คนตรี	๑๘	๙.๓๘	๑๙	๙.๕๐	๒๙	๑๕.๑๐
๕. นาฏศิลป์	๑๓	๖.๗๗	๑๘	๙.๓๘	๒๑	๑๐.๕๔
๖. พละนามัย	๓๗	๑๙.๒๗	๓๗	๑๙.๒๗	๔๐	๒๐.๘๓
๗. บรรณารักษ์	๔	๒.๐๘	๓	๑.๕๖	๑๐	๕.๒๑
๘. คหกรรมศาสตร์	๓	๑.๕๖	๖	๓.๑๓	๒๓	๑๑.๕๘
๙. ลูกเสือหรืออนุ- กาชาด	๑	๐.๕๒	๕	๒.๖๐	๑๐	๕.๒๑
รวม	๑๙๒	๑๐๐	๑๙๒	๑๐๐	๑๙๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นว่า ครูใหญ่ร้อยละ ๓๓.๓๓ ต้องการครูที่มีความรู้
ความสามารถในวิชาเกษตรกรรมมากเป็นอันดับที่ ๑ ครูใหญ่ร้อยละ ๑๙.๒๗ ต้องการครู
ที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาพละนามัยมากเป็นอันดับที่ ๑ และครูใหญ่ร้อยละ ๑๕.๖๓
ต้องการครูที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาศิลปศึกษามากเป็นอันดับที่ ๑

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเห็นว่า ครูใหญ่มีความคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพ
ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูทุกค่านอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่พอใจ ซึ่งตรง
กับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ ๑

๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

๒.๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมาเกี่ยวกับค่านิยมคุณลักษณะ

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับค่านิยมคุณลักษณะของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	คุณลักษณะของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือ เทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือ เทียบเท่าลงมา	
๑	แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับอาชีพครู	๔.๓๒	๔.๓๖	๐.๓๖
๒	กิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน	๔.๑๔	๔.๒๕	๐.๕๘
๓	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน	๔.๒๒	๔.๓๒	๐.๕๓
๔	ตรงต่อเวลา	๔.๐๑	๔.๒๘	๒.๔๘
๕	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	๓.๘๔	๔.๒๔	๒.๘๐*
๖	มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์	๓.๘๖	๔.๑๐	๒.๑๔
๗	ทำงานมีระเบียบ ละเอียด รอบคอบ	๓.๗๒	๓.๘๖	๒.๑๕
๘	ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล	๓.๗๗	๔.๐๔	๒.๔๔
๙	ขยันหมั่นเพียร มีความอดทนในการทำงาน	๓.๘๑	๔.๑๒	๑.๖๖

ข้อที่	บุคลิกภาพของครู	คะแนน		z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา	
๑๐	อุทิศเวลาในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้าของงาน	๓.๘๐	๔.๐๓	๑.๗๗
๑๑	มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อแก่นักเรียน เพื่อนครูและบุคคลอื่น	๔.๒๑	๔.๓๘	๑.๖๕
๑๒	ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในค่านิยมวัฒนธรรม วัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น	๓.๘๘	๔.๒๘	๒.๗๖*
๑๓	ครองชีพเหมาะสมกับฐานะ และสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น	๔.๐๒	๔.๒๓	๑.๘๘
๑๔	วางตัว และปรับปรุงตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นในท้องถิ่น	๓.๘๗	๔.๒๘	๒.๕๖
๑๕	กระตือรือร้น หาความรู้ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	๔.๑๖	๔.๓๐	๑.๒๘
๑๕	มีความรอบรู้รอบตัว ทันต่อเหตุการณ์	๔.๐๒	๔.๑๗	๑.๒๘
๑๗	มีอุดมการณ์ และศรัทธาในอาชีพครู	๔.๑๒	๔.๒๘	๑.๕๑

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับค่านิยมบุคลิกภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้น เรื่อง "มีความเชื่อมั่นในตนเอง" และ "ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในค่านิยม วัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น"

๒.๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถ ในวิชาการ

ตารางที่ ๑๖ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถ ในวิชาการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถใน- วิชาการของครู	ค่าเฉลี่ย		Z
		วุฒิ ป.ม. หรือ เทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่า ลงมา	
๑	เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัด การเรียน การสอนระดับประ- ถมศึกษา	๓.๘๗	๔.๑๔	๑.๖๓
๒	มีความรู้ ความเข้าใจ และ สามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้อง	๓.๘๗	๔.๒๓	๒.๓๐
๓	มีความคิดริเริ่มจัดกิจกรรมใน หลักสูตร นอกหลักสูตรให้ได้ผล	๓.๖๑	๓.๘๒	๑.๗๕
๔	มีความรู้ ความสามารถใช้หลัก จิตวิทยาที่เหมาะสมกับวัยของ- นักเรียน	๓.๗๔	๓.๘๐	๑.๓๖
๕	มีความรู้ ความสามารถใช้ทฤษฎี การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะวิชา	๓.๘๗	๔.๐๑	๑.๓๔

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถใน วิชาการของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือ เทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่า ลงมา	
๖	มีความรู้ ความสามารถใช้หลัก การเรียน การสอนที่เหมาะสม กับสภาพของนักเรียนและโรง- เรียน	๓.๕๑	๔.๑๑	๑.๕๐
๗	ศึกษาหาทางแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน	๓.๖๘	๓.๕๗	๒.๕๑
๘	ใช้หลักการแนะแนวในการช่วย เหลือ และแก้ปัญหาของนัก- เรียน	๓.๖๓	๓.๕๑	๒.๕๘
๙	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ- เรียน	๓.๕๖	๓.๘๒	๒.๗๒*
๑๐	มีความรู้ และสามารถสร้าง- แบบทดสอบวัดความถนัดของ- นักเรียน	๓.๓๘	๓.๗๓	๒.๕๘
๑๑	มีความรู้ และสามารถสร้าง- แบบทดสอบวัดทัศนคติความสนใจ ของนักเรียน	๓.๓๓	๓.๗๕	๓.๐๖*
๑๒	สามารถใช้แบบทดสอบชนิดต่างๆ ได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์	๓.๖๐	๓.๘๘	๒.๕๐

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการ วิชาการของครู	ค่าเฉลี่ย		
		วุฒิ ป.ม. หรือ เทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่า ลงมา	Z
๑๓	นำผลการทดสอบมาใช้ปรับปรุง การเรียน การสอน	๓.๕๘	๓.๘๗	๓.๕๕*
๑๔	ได้ทำการวิจัยนักเรียน เพื่อนำ ผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการ- สอน	๓.๓๑	๓.๖๗	๒.๗๕*
๑๕	เคยนำผลการวิจัยทางการศึกษา มาปรับปรุงการเรียนการสอน	๓.๓๑	๓.๕๐	๑.๓๑
๑๖	มีความรู้ เข้าใจ แม่นยำในวิชา ที่สอน	๔.๐๗	๔.๑๐	๐.๒๗
๑๗	สามารถดัดแปลงวิชาที่สอนให้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น	๓.๕๖	๔.๐๓	๓.๗๖*

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับ ความรู้ ความสามารถในการวิชาการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้น เรื่อง "มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน" "มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติ ความสนใจของนักเรียน" "นำผลการทดสอบมาใช้ปรับปรุงการเรียน การสอน" "ได้ทำการวิจัยนักเรียน เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียน การสอน" และ "สามารถดัดแปลงวิชาที่สอนให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น"

๒.๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือ เทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน

ตารางที่ ๑๓ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย		Z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา	
๑	เตรียมการสอน ทำโครงการสอน บันทึกการสอนอย่างชัดเจน ละเอียดและปฏิบัติได้จริง	๓.๘๓	๔.๑๒	๒.๐๘
๒	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่จะสอนจนมีความรู้งว้างขวางและแม่นยำ	๓.๘๕	๔.๑๑	๑.๘๕
๓	มีการจัดระเบียบและลำดับเนื้อหาวิชาที่จะสอน	๓.๖๓	๓.๘๑	๑.๓๘
๔	สามารถคัดแปลงและสัมพันธ์เนื้อหาวิชาให้เหมาะกับนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น	๓.๖๘	๔.๐๐	๒.๓๕*

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัดการ เรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย		
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบ เท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม.หรือ เทียบเท่า ลงมา	Z
๕	สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน	๓.๖๓	๓.๘๒	๒.๒๒
๖	ใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของ- นักเรียนและลักษณะของวิชา	๓.๖๘	๓.๘๘	๑.๖๘
๗	ใช้วิธีสอนแบบครูบรรยาย	๓.๕๘	๓.๖๒	๐.๒๓
๘	ใช้วิธีสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิด เช่น สอนโดยวิธีแก้ปัญหา	๓.๕๗	๓.๘๓	๒.๐๘
๙	สอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความ- คิดเห็น	๓.๕๘	๓.๘๓	๒.๒๑
๑๐	สอนโดยเชื่อมโยงการสอนให้สอดคล้องกับ ชีวิตประจำวันของนักเรียน และสภาพของ สังคม	๓.๕๓	๓.๘๑	๒.๘๑*
๑๑	สามารถเสนอบทเรียน และจัดกิจกรรมการ เรียน การสอน ให้เป็นที่สนใจของนักเรียน	๓.๕๖	๓.๘๕	๓.๘๘*
๑๒	สามารถควบคุมดูแลและส่งเสริมนักเรียน จัดและรวมกิจกรรมให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ประสงค์ของการเรียนการสอน	๓.๖๓	๓.๘๔	๒.๘๘
๑๓	ปกครองชั้นโดยยึดหยุ่นตามสภาพการเรียน- การสอน	๓.๘๓	๔.๑๐	๒.๒๐
๑๔	ควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย อย่างเคร่งครัด	๓.๔๐	๔.๐๐	๔.๖๑*

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการ จัดการเรียน การสอนของครู	คะแนน		Z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบ เท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม.หรือ เทียบเท่า ลงมา	
๑๕	ตั้งเตือนและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ เมื่อนักเรียนกระทำผิด	๓.๕๓	๔.๒๓	๒.๕๓
๑๖	ส่งเสริมให้กำลังใจแก่นักเรียน	๓.๕๓	๔.๒๐	๒.๑๕
๑๗	สอนภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนท่องจำ- ทฤษฎีของภาคปฏิบัติ	๓.๔๗	๓.๗๕	๒.๕๐
๑๘	มีความสามารถในการอธิบาย ยกตัว- อย่างประกอบให้เห็นชัดเจน	๓.๘๓	๔.๑๐	๒.๔๒
๑๙	ใช้กระดานคำใดถูกต้องเหมาะสม	๔.๒๖	๔.๕๔	๒.๖๓
๒๐	ให้นักเรียนจดบันทึกจากคำบอก หรือ- จากกระดานคำเป็นส่วนใหญ่	๓.๗๐	๓.๘๗	๑.๒๘
๒๑	สอนให้นักเรียนเข้าใจหลักการ กฎ สูตร ทฤษฎี เสียก่อนแล้วจึงให้ท่องจำ	๓.๕๕	๔.๐๑	๓.๖๗*
๒๒	ใช้อุปกรณ์การสอนใดเหมาะสมกับลักษณะ ของวิชาและสภาพการเรียนการสอน	๓.๖๘	๓.๙๔	๒.๐๓
๒๓	มีความรู้ และสามารถผลิตอุปกรณ์การ- เรียน การสอน โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	๓.๕๓	๓.๗๕	๑.๓๔
๒๔	เข้าใจปัญหาและสามารถแก้ปัญหาใน- วิชาที่สอน	๓.๗๗	๔.๐๖	๒.๔๔
๒๕	สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน	๓.๘๗	๔.๑๐	๑.๙๑
๒๖	ยอมรับผิดเมื่อตนเองสอนผิดพลาด	๔.๐๔	๔.๒๔	๑.๕๕
๒๗	มีการวัดและประเมินผลการเรียน การ- สอนทุกครั้ง	๓.๗๑	๔.๐๐	๒.๒๖

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัด การเรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบ เท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือ เทียบเท่า ลงมา	
๒๘	ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ และมีทัศน- คติที่ดีต่อวิชาที่เรียน	๓.๗๖	๔.๑๗	๓.๓๘*
๒๙	มีความสามารถในการปรับปรุงสภาพ ห้องเรียน	๓.๕๘	๓.๘๑	๒.๒๔
๓๐	ผลการสอน	๓.๖๘	๓.๘๘	๓.๑๑*

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มี
วุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยว
กับด้านความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาจาก-
สถาบันฝึกหัดครู ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้นเรื่อง "สามารถคิด-
แปลงและสัมพันธ์เนื้อหาวิชาให้เหมาะกับนักเรียน และความต่องานของท้องถิ่น" "สอน-
โดยเชื่อมโยงการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนและสภาพของสังคม"
"สามารถเสนอทริเยน และจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ให้เป็นที่สนใจของนักเรียน"
"ควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด" "ใช้กระดานดำได้ถูกต้องเหมาะ
สม" "สอนให้นักเรียนเข้าใจหลักการ กฎ สูตร ทฤษฎี เสียก่อนแล้วจึงให้ท่องจำ"
"ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน" และ "ผลการสอน"

๒.๔ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับค่านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ตารางที่ ๑๘ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับค่านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา	
๑.	มีความรู้และเข้าใจในระเบียบข้อบังคับของข้าราชการครู	๓.๘๘	๔.๓๑	๓.๓๘*
๒	มีความรู้และเข้าใจในงานบริหารการศึกษา	๓.๖๔	๔.๐๖	๓.๕๒*
๓	ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	๓.๘๖	๔.๒๐	๒.๐๖
๔	มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานธุรการของโรงเรียน	๓.๖๔	๔.๐๕	๓.๓๘*
๕	มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานสารบรรณ	๓.๔๒	๓.๘๓	๓.๒๑*
๖	มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน	๓.๐๕	๓.๕๒	๓.๓๕*

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบ เท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม.หรือ เทียบเท่า ลงมา	
๓	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียน ระเบียบ ต่าง ๆ ได้เรียบร้อย และสม่ำเสมอ	๓.๕๓	๓.๘๗	๓.๓๓*
๔	สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้สำเร็จ- ลุล่วง	๓.๗๘	๔.๑๖	๓.๕๕*
๕	มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ไ้ รับมอบหมาย	๓.๘๒	๔.๒๓	๒.๘๑*

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มี
วุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมาเกี่ยว-
กับด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถา-
บันฝึกหัดครู มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้น เรื่อง "ปฏิบัติตามระเบียบ
ข้อบังคับของโรงเรียน"

๒.๕ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับค่านิยมสัมพันธ

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา เกี่ยวกับค่านิยมสัมพันธของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ค่านิยมสัมพันธของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมา	
๑	ได้เข้าร่วมประชุมปรึกษากับคณะครู	๔.๓๓	๔.๕๙	๒.๕๔
๒	แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมอย่างมีเหตุผล	๔.๐๒	๔.๑๓	๐.๙๐
๓	รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครู	๔.๒๒	๔.๓๗	๑.๓๗
๔	ปฏิบัติตามข้อตกลงของที่ประชุมด้วยความเต็มใจ	๔.๑๘	๔.๔๐	๒.๐๒
๕	ส่งเสริมให้ผู้อื่นเป็นครูที่ดี	๔.๐๒	๔.๒๑	๑.๖๐
๖	ช่วยเหลือแนะนำเพื่อนครูทั้งในค่านิชาการและส่วนตัว	๓.๘๓	๔.๐๖	๑.๘๑
๗	พยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีในคณะครู	๔.๑๐	๔.๔๒	๒.๘๘*
๘	เข้าใจในปัญหาของนักเรียนและเข้ากับนักเรียนได้	๓.๘๖	๔.๓๗	๓.๖๖*

ข้อที่	มโนชนสัมพันธ์ของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		วุฒิ ป.ม. หรือเทียบ เท่าขึ้นไป	วุฒิต่ำกว่า ป.ม.หรือ เทียบเท่า ลงมา	
๙	ให้ความอุปการะนักเรียนและบุคคลอื่นตาม ความสามารถ	๓.๙๔	๔.๑๕	๑.๘๑
๑๐	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูปกครองนักเรียน	๓.๙๓	๔.๑๙	๒.๐๐
๑๑	รับใช้ชุมชนตามความสามารถและความถนัด	๓.๙๑	๔.๑๓	๑.๘๘
๑๒	ใช้ความรู้ ความสามารถช่วยเหลือและแก้- ปัญหาของชุมชน	๓.๙๖	๓.๙๘	๑.๘๔
๑๓	วางแผนและจัดกิจกรรมในหลักสูตร เพื่อ- สนองความต้องการของชุมชน	๓.๕๒	๓.๙๕	๑.๘๘

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๑๙ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมาเกี่ยวกับค่านมโนชนสัมพันธ์ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้นเรื่อง "พยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีในคณะครู" และ "เข้าใจในปัญหาของนักเรียนและเข้ากับนักเรียนได้"

จากผลการวิเคราะห์หขอมูล จะเห็นว่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่า ป.ม. หรือเทียบเท่าลงมาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูในด้านต่าง ๆ ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ ๒ ยกเว้นในค่านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

๓.๑ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับค่านุคลิกภาพ

ตารางที่ ๒๐ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับค่านุคลิกภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	คุณลักษณะของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑-๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๑	แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับอาชีพครู	๔.๓๔	๔.๓๕	๐.๐๗
๒	กิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน	๔.๓๑	๔.๑๑	๑.๘๗
๓	ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจนน	๔.๓๕	๔.๑๓	๒.๔๗
๔	ตรงต่อเวลา	๔.๒๐	๔.๑๐	๐.๕๓
๕	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	๔.๑๕	๔.๐๔	๑.๐๘
๖	มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์	๔.๐๗	๓.๘๗	๑.๘๓
๗	ทำงานมีระเบียบละเอียดรอบคอบ	๓.๘๒	๓.๗๖	๑.๔๐
๘	ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล	๓.๘๗	๓.๘๓	๑.๒๓

ข้อที่	บุคลิกภาพของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ค่ารงศ์ำแทนงครูใหญ่ ๑-๑๐ ปี	ค่ารงศ์ำแทนงครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๘	ขยันหมั่นเพียร มีความอดทนในการทำงาน	๔.๑๓	๓.๘๓	๒.๖๓*
๑๐	อุทิศเวลาในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้าของงาน	๔.๐๘	๓.๙๓	๒.๐๐
๑๑	มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อแก่นักเรียน เพื่อนครู และบุคคลอื่น	๔.๓๘	๔.๒๐	๑.๖๑
๑๒	ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในค่านิยมศีลธรรม วัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น	๔.๒๕	๔.๐๒	๑.๘๖
๑๓	ครองชีพเหมาะสมกับฐานะ และสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น	๔.๒๔	๓.๘๘	๒.๒๓
๑๔	วางตัวและปรับปรุงตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นในท้องถิ่น	๔.๒๓	๔.๐๑	๑.๙๒
๑๕	กระตือรือร้น หาความรู้ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	๔.๓๓	๔.๑๑	๑.๘๒
๑๖	มีความรู้รอบตัว ทันต่อเหตุการณ์	๔.๑๔	๔.๐๕	๐.๙๓
๑๗	มีอุดมการณ์ และศรัทธาในอาชีพครู	๔.๒๖	๔.๑๖	๐.๘๒

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑-๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้นเรื่อง "ขยันหมั่นเพียร มีน้ำอคน้ำทนในการทำงาน"

๓.๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑-๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการ

ตารางที่ ๒๑ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑-๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑-๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๑	เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา	๔.๑๕	๓.๙๔	๑.๙๔
๒	มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้อง	๔.๑๙	๓.๙๙	๑.๔๓
๓	มีความคิดริเริ่มจัดกิจกรรมในหลักสูตรนอกหลักสูตรให้โดยล	๓.๘๑	๓.๖๑	๑.๕๗
๔	มีความรู้ ความสามารถใช้หลักจิตวิทยาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	๓.๙๑	๓.๗๒	๑.๕๘
๕	มีความรู้ ความสามารถใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะวิชา	๔.๐๒	๓.๘๔	๑.๖๑
๖	มีความรู้ ความสามารถใช้หลักการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนและโรงเรียน	๔.๐๗	๓.๙๔	๑.๒๗

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการของครู	ค่าเฉลี่ย		Z
		ค่าประจำตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ค่าประจำตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๗	ศึกษาหาทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน	๓.๘๘	๓.๗๖	๑.๐๘
๘	ใช้หลักการแนะแนวในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน	๓.๘๖	๓.๖๗	๑.๖๓
๙	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๓.๗๘	๓.๖๑	๑.๕๓
๑๐	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดความถนัดของนักเรียน	๓.๗๘	๓.๓๓	๓.๑๕*
๑๑	มีความรู้ และสามารถสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติ ความสนใจของนักเรียน	๓.๖๘	๓.๔๒	๑.๖๐
๑๒	สามารถใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์	๓.๘๕	๓.๖๓	๑.๘๐
๑๓	นำผลการทดสอบมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	๓.๕๓	๓.๕๕	๒.๕๕*
๑๔	ได้ทำการวิจัยนักเรียน เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียน การสอน	๓.๖๑	๓.๓๕	๒.๐๑
๑๕	เคยนำผลการวิจัยทางการศึกษามาปรับปรุงการเรียน การสอน	๓.๕๓	๓.๒๕	๑.๘๔
๑๖	มีความรู้ เข้าใจ แม่นยำในวิชาที่สอน	๔.๑๐	๔.๐๖	๐.๓๕
๑๗	สามารถคัดแปลงวิชาที่สอนให้เหมาะและเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น	๓.๘๓	๓.๗๘	๐.๓๓

จากตารางที่ ๒๑ ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์
ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปี
ขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการวิชาการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถา-
บันฝึกหัดครู ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้น เรื่อง " มีความรู้และ
สามารถสร้างแบบทดสอบวัดความถนัดของนักเรียน" และ " นำผลการทดสอบมาใช้ปรับ
ปรุงการเรียนการสอน"

๓.๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับ-
 ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน

ตารางที่ ๒๒ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับ-
 ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน ของครู-
 ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๑	เตรียมการสอน ทำโครงการสอน บันทึกการสอนอย่างชัดเจน สะเอียด และปฏิบัติใ้จริง	๔.๑๘	๓.๗๖	๓.๔๘*
๒	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่จะสอน จนมีความรู้กว้างขวางและแม่นยำ	๔.๑๓	๓.๘๔	๒.๔๔
๓	มีการจัดระเบียบและลำดับเนื้อหาที่จะสอน	๓.๘๖	๓.๕๕	๒.๓๖
๔	สามารถดัดแปลงและสัมพันธ์เนื้อหาวิชาให้เหมาะกับนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น	๔.๐๐	๓.๖๕	๒.๓๕*

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนของครู	คะแนนเฉลี่ย		Z
		ค่ารงค่าแห่ง ครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ค่ารงค่าแห่ง ครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๕	สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของ นักเรียน	๓.๘๗	๓.๖๗	๑.๕๐
๖	ใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับประสบการณ์ ของนักเรียนและลักษณะของวิชา	๓.๘๕	๓.๗๑	๑.๒๒
๗	ใช้วิธีสอนแบบครูบรรยาย	๓.๖๖	๓.๕๓	๑.๐๕
๘	ใช้วิธีสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิด เช่น สอนโดยวิธีแก้ปัญหา	๓.๘๕	๓.๕๒	๒.๕๖
๙	สอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็น	๓.๘๐	๓.๕๗	๑.๗๖
๑๐	สอนโดยเชื่อมโยงการสอนให้สอดคล้องกับ ชีวิตประจำวันของนักเรียน และสภาพของสังคม	๓.๘๖	๓.๕๗	๒.๑๖
๑๑	สามารถเสนอบทเรียนและจัดกิจกรรม การเรียน การสอนให้เป็นที่สนใจของ นักเรียน	๓.๘๓	๓.๖๙	๑.๑๗
๑๒	สามารถควบคุมดูแล และส่งเสริมนัก- เรียนจัดและรวมกิจกรรมให้ดำเนิน- ไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียน- การสอน	๓.๘๕	๓.๗๒	๑.๐๕
๑๓	ปกครองชั้นโดยยึดหยุ่นตามสภาพการ- เรียน การสอน	๔.๐๙	๓.๘๒	๒.๒๗

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป	
๑๔	ควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด	๓.๗๔	๓.๖๙	๑.๔๐
๑๕	ตักเตือนและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเมื่อนักเรียนกระทำผิด	๔.๑๗	๓.๙๙	๑.๔๙
๑๖	ส่งเสริมให้กำลังใจแก่นักเรียน	๔.๑๔	๓.๙๙	๑.๒๐
๑๗	สอนภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนท่องจำทฤษฎีของภาคปฏิบัติ	๓.๗๖	๓.๔๘	๒.๐๘
๑๘	มีความสามารถในการอธิบาย ยกตัวอย่างประกอบให้เห็นชัดเจน	๔.๐๓	๓.๙๐	๑.๑๐
๑๙	ใช้กระดานดำได้ถูกต้องเหมาะสม	๔.๔๗	๔.๓๑	๑.๔๑
๒๐	ให้นักเรียนจดบันทึกจากคำบอก หรือจากกระดานดำเป็นส่วนใหญ่	๓.๘๖	๓.๗๐	๑.๑๙
๒๑	สอนให้นักเรียนเข้าใจหลักการ กฎสูตร ทฤษฎีเสียก่อนแล้วจึงให้ท่องจำ	๓.๘๖	๓.๗๕	๐.๙๕
๒๒	ใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสมกับลักษณะของวิชาและสภาพการเรียนการสอน	๓.๙๔	๓.๖๖	๒.๐๘
๒๓	มีความรู้ และสามารถผลิตอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	๓.๗๖	๓.๔๘	๑.๔๗

ข้อที่	ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย		
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปี ขึ้นไป	Z
๒๔	เข้าใจปัญหา และสามารถแก้ปัญหาในวิชาที่สอน	๔.๐๒	๓.๘๐	๑.๘๕
๒๕	สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน	๔.๐๙	๓.๘๖	๑.๙๕
๒๖	ยอมรับผิดเมื่อตนเองสอนผิดพลาด	๔.๒๘	๓.๙๖	๒.๕๓
๒๗	มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้ง	๓.๙๙	๓.๙๐	๒.๒๘
๒๘	ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน	๔.๐๕	๓.๘๘	๑.๓๓
๒๙	มีความสามารถในการปรับปรุงสภาพห้องเรียน	๓.๘๓	๓.๖๖	๑.๓๐
๓๐	ผลการสอน	๓.๙๒	๓.๙๖	๑.๖๐

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียน การสอนของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ไม่นับสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้นเรื่อง "เตรียมการสอน ทำโครงการสอน บันทึกการสอนอย่างชัดเจน ละเอียดย และปฏิบัติได้จริง" และ "สามารถค้นคว้าและสัมพันธ์เนื้อหาวิชาให้เหมาะกับนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น"

๓.๔ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่ง ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ตารางที่ ๒๓ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครู	ค่าเฉลี่ย		Z
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปี ขึ้นไป	
๑	มีความรู้และเข้าใจในระเบียบข้อบังคับของข้าราชการครู	๔.๒๑	๓.๘๘	๑.๘๐
๒	มีความรู้และเข้าใจในงานบริหารการศึกษา	๓.๘๘	๓.๗๑	๒.๒๒
๓	ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	๔.๒๐	๓.๘๓	๒.๓๗
๔	มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานธุรการของโรงเรียน	๔.๐๐	๓.๖๗	๒.๗๘*
๕	มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานสารบรรณ	๓.๘๘	๓.๓๗	๓.๗๑*
๖	มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน	๓.๓๘	๓.๒๐	๑.๑๘

ข้อที่	ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครู	คะแนนเฉลี่ย		z
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปี ขึ้นไป	
๓	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียนทะเบียนต่าง ๆ ได้เรียบร้อยและสม่ำเสมอ	๓.๘๗	๓.๖๓	๑.๘๓
๔	สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้สำเร็จลุล่วง	๔.๑๕	๓.๗๗	๓.๕๗*
๕	มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๔.๒๕	๓.๘๗	๓.๕๐*

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๒๓ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้น เรื่อง "มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานธุรการของโรงเรียน" "มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานสารบรรณ" "สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้สำเร็จลุล่วง" และ "มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย"

๓.๕ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับค่านิยมสัมพันธ

ตารางที่ ๒๔ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับค่านิยมสัมพันธของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ข้อที่	มโนทัศน์สัมพันธของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปี ขึ้นไป	
๑	ได้เข้าร่วมประชุมปรึกษากับคณะครู	๔.๕๒	๔.๔๐	๑.๑๘
๒	แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมอย่างมีเหตุผล	๔.๑๗	๓.๘๖	๑.๗๓
๓	รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนครู	๔.๔๑	๔.๑๖	๒.๓๓
๔	ปฏิบัติตามข้อตกลงของที่ประชุมด้วยความเต็มใจ	๔.๔๒	๔.๑๓	๒.๖๓*
๕	ส่งเสริมให้ผู้อื่นเป็นครูที่ดี	๔.๒๘	๓.๘๐	๓.๓๓*
๖	ช่วยเหลือแนะนำเพื่อนครูทั้งในทางวิชาการและส่วนตัว	๓.๘๘	๓.๘๐	๐.๖๗
๗	พยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีในคณะครู	๔.๔๒	๔.๐๗	๓.๑๑*
๘	เข้าใจในปัญหาของนักเรียนและเข้ากับนักเรียนได้	๔.๒๘	๔.๐๕	๑.๘๓

ข้อที่	มโนทัศน์ของครู	ค่าเฉลี่ย		z
		ค่าประจำแห่ง ครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี	ค่าประจำแห่ง ครูใหญ่ ๑๑ ปี ขึ้นไป	
๕	ให้ความอุปการะนักเรียนและบุคคลอื่นตามความสามารถ	๔.๑๖	๓.๕๒	๒.๑๘
๑๐	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูรองนักเรียน	๔.๑๘	๓.๕๐	๒.๓๓
๑๑	รับใช้ชุมชนตามความสามารถและความถนัด	๔.๑๗	๓.๘๔	๒.๘๒*
๑๒	ใช้ความรู้ ความสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาของชุมชน	๔.๐๓	๓.๖๗	๒.๕๐*
๑๓	วางแผนและจัดกิจกรรมในหลักสูตรเพื่อสนองความต้องการของชุมชน	๓.๗๖	๓.๔๕	๒.๑๘

*p < .๐๑

จากตารางที่ ๒๔ จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ค่าประจำแห่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ค่าประจำแห่ง ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับค่านมโนทัศน์ของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ยกเว้นเรื่อง "ปฏิบัติตามข้อตกลงของที่ประชุมด้วยความเต็มใจ" "ส่งเสริมให้ผู้อื่นเป็นครูที่ดี" "พยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีในคณะครู" "รับใช้ชุมชนตามความสามารถและความถนัด" และ "ใช้ความรู้ ความสามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาของชุมชน"

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของ
ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ๑ - ๑๐ ปี กับครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ดำรง
ตำแหน่งครูใหญ่ ๑๑ ปีขึ้นไป เกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน-
ฝึกหัดครูในค่านต่าง ๆ ไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ ซึ่งตรงกับสมมติฐาน
ของการวิจัยข้อที่ ๓

๔. ข้อเสนอแนะของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

ตารางที่ ๒๕ จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะของครูใหญ่ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครู

รายการ	จำนวนความถี่
๑. บุคลิกภาพและความสามารถในอาชีพครู	
๑.๑ สถาบันฝึกหัดครูควรอบรม ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัดครูชาวซึ่ง ในวัฒนธรรม ประเพณีของไทยให้มาก และไม่ควรรนำวัฒนธรรม ประเพณีของต่างประเทศไปเผยแพร่ในชนบท	๕๕
๑.๒ สถาบันฝึกหัดครูควรอบรม ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัดครูรักและ ยึดมั่นในอาชีพครูให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	๘๑
๑.๓ สถาบันฝึกหัดครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักในท้องถิ่น ของตนเอง	๗๐
๑.๔ สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาทางชักจูง ส่งเสริม ให้นักเรียนฝึกหัดครูที่สำเร็จการศึกษาแล้วไปทำการสอนใน ท้องถิ่นกันดาร	๖๘
๑.๕ สถาบันฝึกหัดครูควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัดครู มีลักษณะ- ความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม เข้มแข็ง อดทน	๕๖
๑.๖ การฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครู ควรเน้นหนักเกี่ยวกับงาน ในหน้าที่ประจำชั้น	๔๐
๑.๗ สถาบันฝึกหัดครูควรอบรม และเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูได้เห็น โทษของอบายมุข เช่น การดื่มสุรา เล่นการพนัน	๒๘

รายการ

จำนวนความถี่

๒. ความรู้ ความสามารถในการวิชาการ
- ๒.๑ สถาบันฝึกหัดครูควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูได้เข้าใจและเห็นประโยชน์ของหลักสูตรให้มากขึ้น ๑๒๑
- ๒.๒ การเรียน การสอนให้สถาบันฝึกหัดครู ควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครู สามารถปฏิบัติได้จริงหลังจากที่ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีแล้ว ๘๓
- ๒.๓ การฝึกสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัดครูได้ฝึกหัดใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่น ๘๐
- ๒.๔ ควรให้นักเรียนฝึกหัดครูได้ศึกษาจิตวิทยาเด็กเล็กให้มากกว่านี้ ๕๒
- ๒.๕ สถาบันฝึกหัดครูควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูมีความรู้ ความสามารถด้านการแนะแนว การวัดผลการศึกษา และการวิจัย การศึกษาให้มาก ๘๘
- ๒.๖ ทางราชการควรแต่งตั้งครูที่มีความรู้ ความสามารถในการวิชาการเป็นวิทยากรประจำอำเภอ หรือกลุ่มการศึกษา ๓๐
- ๒.๗ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรม เรื่องหลักสูตรวิธีสอน การวัดผล ฯลฯ ทุก ๆ ปี ๒๗
๓. ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน
- ๓.๑ สถาบันฝึกหัดครูควรจะต้องประยุกต์ทฤษฎี หลักการ เรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ๑๐๒
- ๓.๒ สถาบันฝึกหัดครูควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูมีความรู้ และเทคนิคในการปกครองชั้นเรียนให้มาก ๘๓

รายการ

จำนวนความฉ

- ๓.๓ ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องกลวิธีสอนทุกปี โดยเน้นให้มีการปฏิบัติจริง ๘๑
- ๓.๔ การฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครู ควรจัดสภาพแวดล้อมท้องถิ่นให้เป็นสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่นอื่น ๆ โดยทั่วไป ๕๕
- ๓.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควหาทางส่งเสริมให้ครูได้ใช้หลักการประชาธิปไตยที่แท้จริง ๔๑
- ๓.๖ หน่วยงานที่ศึกษานิสิตควรจะได้มีเทศการศึกษเป็นประจำ และให้บังเกิดผลดีต่อการศึกษาอย่างแท้จริง ๒๐
๔. ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ๔.๑ สถาบันฝึกหัดครูควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูมีความรู้ และสามารถปฏิบัติงานธุรการ สารบรรณ ทะเบียน ระเบียบต่าง ๆ ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ๑๖๒
- ๔.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควจัดอบรมครูเกี่ยวกับระเบียบแบบแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้บังเกิดผลดีแก่ทางราชการอยู่เสมอ ๑๑๘
- ๔.๓ ในขณะที่ฝึกสอน ทางสถาบันฝึกหัดครูควหาโอกาสให้นักเรียนฝึกหัดครูได้ฝึกหัดปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ๘๖
- ๔.๔ ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับคานบริหารการศึกษและระเบียบการเงินให้เป็นที่เข้าใจ เพื่อจะได้ไม่เกิดความขัดแย้งกับผู้นบังคับบัญชา ๔๗

รายการ	จำนวนความถี่
๕. ความรู้ ความสามารถในวิชาพิเศษ	
๕.๑ สถาบันฝึกหัดครูควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูสามารถปฏิบัติได้จริงเกี่ยวกับวิชาพิเศษ มีใช้มีความรู้เฉพาะด้านทฤษฎีเท่านั้น	๘๗
๕.๒ สถาบันฝึกหัดครูควรจัดสอนวิชาพิมพ์ดีดให้แก่แก่นักเรียนฝึกหัดครู	๕๑
๕.๓ สถาบันฝึกหัดครูควรเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูมีความสามารถในวิชาขับร้องและดนตรีให้มาก และชำนาญ โดยเฉพาะเพลงไทยเดิม	๓๒
๕.๔ ควรจัดอบรมวิชาลูกเสือชั้น P.T.C. ให้แก่นักเรียนฝึกหัดครู	๒๔
๖. มนุษยสัมพันธ์	
๖.๑ สถาบันฝึกหัดครูควรอบรม และเน้นให้นักเรียนฝึกหัดครูเคารพต่อผู้มีอาวุโส แม้ว่าตนเองจะมีคุณวุฒิสูงกว่า	๕๖
๖.๒ การฝึกสอนควรให้นักเรียนฝึกหัดครูได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของชุมชนให้มาก	๓๑
๖.๓ สถาบันฝึกหัดครูควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัดครูได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนให้มาก	๑๘